

MANAGEMENT (P)REVIEW
versie: maart 2020

CO₂ –Bewust:
Jaarrapportage (energiestromen, (trend)analyse, energieverbruikers);

De periode is gelijk aan het boekjaar. Het boekjaar voor de Gebr. Van Breda B.V. loopt van 1 januari t/m 31 december. De gerapporteerde periode is: 2019.

Scope 1: Directe emissie

De directe CO₂ emissie in 2019 is gemeten en berekend als 439 ton CO₂.

Het overgrote deel van deze emissie in 2019, te weten 435 CO₂ is toe te wijzen aan het brandstofverbruik van het wagenpark / materieel.

Het wagenpark / materieel bestaat uit: vrachtwagens, bedrijfsbussen, personenwagens en het materieel dat direct op de projecten wordt gebruikt (zoals kranen, shovels, trilplaten, aggregaten en pompen).

Daarnaast is het aardgasverbruik verantwoordelijk voor voor 4 ton directe CO₂ emissie in 2019.

Dit is veroorzaakt door het verwarmen van het kantoor en de loodsen aan de Rijnstraat 12 in Geldermalsen.

Scope 2: indirecte CO₂ emissie

De indirecte CO₂ emissie is afkomstig van aangekochte elektriciteit.

Het elektriciteitsverbruik heeft in 2019: 0 ton CO₂ emissie veroorzaakt.

De elektriciteit die wordt gebruikt in het kantoor en de loodsen aan de Rijnstraat 12 in Geldermalsen zijn volledig op groene elektriciteit die opgewekt wordt door windkracht.

Scope 3: overige indirecte CO₂ emissie

De overige indirecte CO₂ emissie die ontstaan als gevolg van activiteiten van het bedrijf, maar die voortkomen uit bronnen die geen eigendom van het bedrijf zijn, noch beheerd worden door het bedrijf. Deze emissies zijn niet vastgelegd of niet van toepassing op Gebr. van Breda B.V.

In onderstaande tabel staan de emissies over 2019 weergegeven. Gebr. van Breda B.V. valt in de categorie klein bedrijf. (Aangezien de uitstoot van kantoren en bedrijfsruimten < 500 ton per jaar en van alle bouwplaatsen en productielocaties < 2.000 ton per jaar aan CO₂ uitstoot).

Emissies	2019
Scope 1:	
Verbruik brandstof (wagenpark / materieel)	435
Verbruik aardgas	4
Totaal scope 1	439
Scope 2:	
Elektriciteit	0
Totaal scope 2	0
Totaal scope 1 en 2	439

Uit deze tabel blijkt dat het overgrote deel van de CO₂ uitstoot wordt veroorzaakt door gebruik van het eigen wagenpark / materieel. Het is dan ook van belang om deze uitstoot nauwkeurig vast te leggen.

De door Gebr. Van Breda B.V. gehanteerde methode heeft geen impact op de gerapporteerde emissie data; de gehanteerde methode is volledig transparant.

Scope 1:

De meetgegevens van het brandstofverbruik van het eigen wagenpark / materieel worden vastgelegd via registratie van de facturen, gereden kilometers cq. tankregistraties.

De meetgegevens van het aardgasverbruik zijn op basis van meterstanden van de gasmeter. Gebr. Van Breda heeft een eigen gasmeter.

MANAGEMENT (P)REVIEW

versie: maart 2020

Het brandstofverbruik van onderaannemers, ZZP-ers en andere ingehuurd krachten worden berekend door het aantal gewerkte uren van deze groep te vermenigvuldigen met het gemiddelde brandstofverbruik per uur (brandstofverbruik van de facturen / uren eigen personeel en inleenpersoneel werkzaam met materieel van Gebr. van Breda). De bussen van Gebr. van Breda zijn bijna altijd zwaarder belast dan die van onderaannemers, ZZP-ers en andere ingehuurd krachten aangezien er meestal met materieel van Gebr. van Breda gewerkt wordt. Hierdoor is het berekende brandstofverbruik door onderaannemers, ZZP en inhuur eerder te hoog dan te laag.

Het geschatte verbruik van ingehuurd materieel wordt berekend door het aantal uur per materieel te vermenigvuldigen met het verbruik van een machine. Bij een minigraver, knikmops en shovel is dit verbruik vastgesteld op 6 liter per uur. Voor een mobiele kraan is dit vastgesteld op 11 liter per uur en voor inhuur transport is dit vastgesteld op 13 liter per uur.

De gewerkte uren en het aantal ingehuurd uren materieel komt uit het boekhoudpakket, deze worden wekelijks in dit pakket ingevoerd.

Scope 2:

Voor het aantal kWh elektriciteit te berekenen van Gebr. van Breda wordt gebruik gemaakt van de facturen van Liander en de meterstanden.

Het totale kWh dat geleverd is volgens de facturen van Liander, is het totale kWh van Gebr. van Breda en de verhuurde loods.

Gebr. van Breda heeft zelf geen elektrameter, maar het verhuurde gebouw heeft wel een eigen meter.

Om het verbruik van Gebr. van Breda vast te stellen wordt het aantal kWh van de facturen verminderd met het aantal kWh verbruik volgens de meterstanden van het verhuurde gebouw.

Maatregelen;*Betrokkenheid van medewerkers:*

Het is erg belangrijk dat medewerkers betrokken worden en zich betrokken voelen bij het proces. Afgelopen jaren zijn de medewerkers meerdere malen betrokken geweest bij het proces om zich bewust te worden over de uitvoering van de werkzaamheden. Jaarlijks worden onze medewerkers via een Toolbox meeting 'Bewust omgaan met bedrijfsmiddelen' geïnstrueerd bewust om te gaan met de bedrijfsmiddelen waarmee ze werken. Steekproefsgewijs wordt gekeken of hiernaar gehandeld is. In 2019 is dit half jaarlijks herhaald en geëvalueerd. Van onze medewerkers wordt ook gevraagd zelf initiatief te tonen en mee te denken om verbeteringen aan te brengen. Betrokkenheid en de slagingskans van duurzame projecten werkt alleen als de medewerkers zich ook echt betrokken voelen en er iets mee doen. Duurzaamheid blijft op onze agenda staan en de maatregelen die al genomen zijn worden constant geëvalueerd.

Vervoer en materieel:

We gaan als management voor duurzame bedrijfsmiddelen. Als iets aan vervanging toe is dan gaat onze voorkeur dus uit naar voertuigen/ materieel met een groen label / zo weinig mogelijk CO₂ uitstoot. Halverwege 2017 is er een eigen brandstofopslag gecreëerd met diesel met een Xmile Enzym additief. Onze eigen bedrijfsmiddelen worden hier getankt. Op deze manier is er beter inzicht in het verbruik van het totaal van onze bedrijfsmiddelen. In 2019 is dit uitgebreid met een systeem waarbij tankregistratie per voertuig mogelijk is. In 2020 verwachten we de eerste resultaten te kunnen zien van het verbruik per voertuig zodat er vergelijkingen gemaakt kunnen worden.

Ook in 2019 is er HVO-brandstof toegepast op een project in Nieuwpoort, daarnaast is er vanuit het keteninitiatief informatie gekomen over het gebruik van trilplaten en trilstampers op een accupakket. Zowel Gebr. van Breda als Mourik Groot-Ammers hebben in 2019 deze apparaten in gebruik genomen om te onderzoeken of dit voor ons een goed alternatief is.

In 2019 is een nieuwe vrachtauto afgeleverd welke voldoet aan de EURO 6 norm, dit is een enorme verbetering vergeleken met de vorige EURO 3 motor.

De test met ECO-drive in de bestelbus werkt goed, voorjaar 2020 zullen meer voertuigen voorzien worden met een ECO-drive unit. Het idee is om dit vervolgens te vergelijken met het brandstofverbruik van 2019 om in te schatten wat het directe effect is op de CO₂ uitstoot.

MANAGEMENT (P)REVIEW
versie: maart 2020
Het nieuwe rijden:

In 2019 is intern de instructie voor het nieuwe rijden en draaien herhaald. Dit zullen we ook in 2020 doorzetten.

Optimaliseren logistiek:

Door betere planning en afstemming proberen we de transportbewegingen zoveel mogelijk te beperken.

Uitvoering:

Motoren (van materieelstukken) mogen niet onnodig stationair draaien.

Bij een stop van langer dan 10 seconden dient de motor uitgezet te worden om het brandstofverbruik cq. de CO₂ uitstoot te verminderen. Dit wordt herhaald en geëvalueerd in Toolbox meetings en met werkplekinspecties. De nieuwe graafmachines zijn standaard uitgerust van een automatische toerental regeling waarbij het toerental terugzakt naar stationair bij lage of geen belasting van de motor.

Elektriciteitsverbruik:

Het overschakelen naar groene stroom is een eenvoudige actie, waarmee direct de uitstoot van CO₂ wordt verminderd. Afhankelijk van de aanbieders van groene stroom kan er een reductie van 35 tot 45% CO₂ uitstoot van worden gerealiseerd. Begin 2016 met in gebruik nemen van het nieuwe loods en kantoorruimte zijn we overgestapt naar groene stroom. Alle elektriciteit wordt nu opgewekt door windenergie. Vanaf het 2^e kwartaal van 2016 zijn hier geen emissies meer.

Reductiedoelstellingen;
Doelstelling 2023

Reductie CO ₂ doelstelling	2014		2018			2023		
	CO ₂ emissie (ton)	CO ₂ emissie (ton per med.)	Reductie-Percentage (van het totaal)	CO ₂ emissie (ton)	CO ₂ emissie (ton per med.)	Reductie-Doelstelling (van het totaal)	CO ₂ emissie (ton)	CO ₂ emissie (ton per med.)
Gemiddeld aantal medewerkers	17			32.90			30	
Scope 1: directe emissie	270	15,9	4.1 %	501	15.2	11.1 %	423	14,1
Scope 2: indirecte emissie	7	0,4	2.5 %	12.8	0,39	2.5 %	11.7	0.39
Totaal:	277	16,3	6,6 %	513.8	15.6	13.6 %	434.7	14,5
Reductie CO ₂ uitstoot	2014		2018			2019		
	CO ₂ emissie (ton)	CO ₂ emissie (ton per med.)	Reductie-Percentage (van het totaal)	CO ₂ emissie (ton)	CO ₂ emissie (ton per med.)	Reductie-Doelstelling (van het totaal)	CO ₂ emissie (ton)	CO ₂ emissie (ton per med.)
Gemiddeld aantal medewerkers	17			32.90			28,4	
Scope 1: directe emissie	270	15,9	4,1 %	501	15,2	3.1 %	439	15,4
Scope 2: indirecte emissie	7	0,4	100 %	0	0	100 %	0	0
Totaal:	277	16,3	6,6 %	501	15,2	5.5 %	439	15,4

MANAGEMENT (P)REVIEW

versie: maart 2020

Onze nieuwe doelstelling voor 2023 is:

Het reduceren van onze totale CO2 uitstoot met 13,6 % in 2023 ten opzichte van 2014.

Deze doelstelling is te splitsen in de onderstaande subdoelstellingen:

Scope 1: Het reduceren van de CO2 uitstoot in 2023 binnen scope 1 met 13,6 % ten opzichte van 2014

Scope 2: Het reduceren van het energieverbruik met 40% in 2023 door inzet van zelfopgewekte energie.

Onze Co2-uitstoot per medewerker is gestegen. Dit is waarschijnlijk te wijten aan het stijgende aantal machines en machinaal werk. Hierdoor wordt het gemiddelde aantal medewerkers lager, maar stijgt de Co2.

CO₂-reductie actieplan;

MANAGEMENT (P)REVIEW
 versie: maart 2020

De maatregelen leiden tot de volgende concrete actiepunten in 2020:

CO ₂ -reductie actieplan				Cumulatieve percentages				
Nr.	Actie	Wie	Wanneer	2019	2020	2021	2022	2023
19-01	Testen met vervoer dmv VW Caddy Maxi in plaats van een grote bestelbus	Directie	2019	0.5%	0.5%	0.5%	1.0%	1.0%
19-02	(Nieuwe) Voertuigen uitrusten en ECODrive-module	Directie	2020	0.2%	0.2%	0,5%	0.5%	1.0%
19-03	Onderzoek naar volgsysteem met brandstofkoppeling in nieuwe vrachtauto	Directie	gereed	1.0%	2.0%	2.0%	2.0%	2.0%
19-04	Jaarlijks bespreken van onderwerpen als Duurzaamheid, Nieuwe draaien/rijden, CO2 reductie	Betrokken medewerkers	2020	-	0.2%	0.2%	0.5%	0.5%
19-05	Tijdens werkplekinspecties controleren op het onnodig draaien van motoren	Directie / Uitvoering	2020	0.2%	0.2%	0.5%	0.5%	0.8%
19-06	Machinestalling en voertuigstalling voorzien van LED-lampen op sensoren	Directie	gereed	-	-	-	-	-
19-07	Indien mogelijk personeel en onderaannemers inzetten op projecten in de regio van de woonplaats	Uitvoering	lopend	0.2%	0.2%	0.5%	1.0%	1.0%
19-08	Informereren bij brandstofleverancier naar brandstoftank met tankregistratie per voertuig	Directie	gereed	-	-	-	-	-
19-09	Plaatsen van zonnepanelen op de nieuwe hal.	Directie	2020	-	-	-	-	-
19-10	Onderzoek naar gebruik van een stamper op een accupakket i.p.v. een 2-takt motor	Directie	gereed	-	-	-	0.2%	0.2%
19-11	Onderzoek naar vervangen dak en vervolgens plaatsen zonnepanelen oude bedrijfshallen	Directie	2020	-	-	-	-	-
19-12	Voorgevel van het bedrijfspand en loods isoleren en nieuwe roldeuren in hangen	Directie	2020	-	-	-	0.5%	0.5%
20-01	Onderzoek naar gebruikt elektrisch voertuig voor werkvoorbereiding	Directie	2021					
20-02	Mogelijkheden kijken voor aanschaf bus met Mild-Hybrid	Directie	2020					
20-03	Test Uitvoeren met minishovel op accupakket	Directie	2020					
20-04	Aankoop van nieuwe trilstampers en lichte trilplaten met accupakket	Directie	2021					
	Totaal			2.1%	3.3%	4.2%	6.0%	7.0%

Communicatie over CO₂-reductie;

MANAGEMENT (P)REVIEW
 versie: maart 2020

Interne communicatie CO ₂				
Middel	Frequentie	Doelgroep	Inhoud	Verantwoordelijke
Website	Driemaandelijkse update	Alle interne en externe belanghebbenden	CO ₂ -Footprint, incl. beleid, doelen en maatregelen	KAM-coördinator
Toolbox meeting / VGM-overleg	Zie bovenstaand. De bovengenoemde CO ₂ -onderwerpen worden behandeld tijdens dit overleg.			
Directiebeoordeling	Jaarlijks	Interne belanghebbenden	Beleid en reductie-doelen	Directie

Externe communicatie CO ₂				
Middel	Frequentie	Doelgroep	Inhoud	Verantwoordelijke
Eigen website en de SKAO website.	Driemaandelijkse update	Alle interne en externe belanghebbenden	CO ₂ -Footprint, incl. beleid, doelen en maatregelen	KAM-coördinator
Actieve deelname aan CO ₂ -reductie initiatief	Ad hoc	Betrokken bedrijven en opdrachtgevers	Uitwisseling van leerstof en brede discussies	Directie
Persberichten / publicaties	Ad hoc	Alle externe belanghebbenden	Publicatie over nieuwe ontwikkelingen en/of initiatieven	Directie

Geb. r. Van Breda B.V. heeft CO₂ communicatieplannen voor interne en externe belanghebbenden opgenomen in haar managementsysteem. Voor 2019 betekent dit concreet:

Status sector- cq. keteninitiatieven;

Gebr. Van Breda B.V. neemt actief deel in sector- cq. keteninitiatieven voor CO₂ reducties.

Achtergrond en doelen:

Gebr. Van Breda B.V. heeft een actief beleid op het gebied van milieuvriendelijk ondernemen en daarbij heeft CO₂-reductie een hoge prioriteit.

Door een actieve deelname leveren wij onze maatschappelijke bijdrage, hoe bescheiden ook, door onze CO₂ uitstoot, energieconsumptie en afvalstromen vergaand te verminderen.

Actieve deelname aan huidig sector- cq. keteninitiatief:

- Jack neemt deel aan een initiatief / project van Mourik Groot-Ammers BV (hoofdaannemer).
- Doelstelling van dit initiatief: Mourik Groot-Ammers BV zoekt samenwerking in haar keten om deze te verduurzamen en om haar keten hierbij te ondersteunen. Voor dit initiatief zijn een aantal onderaannemers uitgenodigd die op een regelmatige basis voor Mourik werken en die ook onderdeel uitmaken van 80% van de inkoopomzet.
- Voor het keteninitiatief zijn er in 2019 een aantal bijeenkomsten geweest. Voor de uitwerkingen, doelstellingen e.d. wordt verwezen naar de betreffende verslaglegging.
- Budgetplanning van huidige sector- cq. keteninitiatief:
- Drie keer per jaar is er een bijeenkomst voor het initiatief / project van Mourik Groot-Ammers BV (hoofdaannemer). Hiervoor is een tijdsbesteding van 4 uur per bijeenkomst.

Overig:
Bedrijfsreflectie stellingname:

- Gebr. van Breda heeft veel goede vooruitstrevende maatregelen die zich momenteel in categorie A bevinden. Daarnaast zijn er een aantal maatregelen die in categorie B of C zitten die wij vooral in de toekomst gerealiseerd willen hebben.

Het bedrijf bevindt zich in vergelijking met de andere bedrijven die zijn aangemeld bij de SKAO als een middenmotor. In vergelijking met andere bedrijven in dezelfde branche en met dezelfde omvang is Gebr. van Breda B.V. vooruitstrevend. Veel bedrijven in de sector met vergelijkbare omvang uit de omgeving van Geldermalsen bevinden zich niet op de CO₂-prestatieladder. Daarnaast hebben CO₂ prestatieladder

MANAGEMENT (P)REVIEW

versie: maart 2020

gecertificeerde bedrijven in deze regio veelal een reductiedoelstelling tussen 3% en 6% voor scope 1. (zie Bron Groenvoorziening, van Kessel Wegenbouw en Gebr. de Ronde) Onze doelstelling van 7% is hierbij vergeleken ambitieus.

Interne audit:

- Op 9 maart 2020 heeft er een Interne audit plaats gevonden over de beoordeling van de werking van het managementsysteem
- Op 30 maart 2019 heeft er een Management review plaats gevonden over het gehele jaar 2019. De bevindingen zijn in dit rapport te lezen.
- Op 14 februari 2020 heeft er een interne audit plaats gevonden over de SKAO maatregelenlijst CO₂-prestatieladder.
- Op 9 maart 2020 is een zelfevaluatie van de CO₂-Prestatieladder uitgevoerd, aan de hand van het daartoe, door SKAO, opgestelde instrument. Op alle onderdelen is de maximale score behaald, met uitzondering van 3A; de emissie-inventarisatie is namelijk niet door een CI geverifieerd. Dat is ook niet nodig omdat de CO₂-administratie zodanig duidelijk en transparant is opgebouwd, dat er geen discussie is over de hoeveelheden over de berekeningswijze. Ook de algemene eisen (met betrekking tot continue verbetering, eisen aan projecten, verplichte internetpublicatie en contributie aan SKAO) zijn positief beantwoord, na het doorvoeren van de tijdens de externe audit besproken verbetermogelijkheden. Conclusie / oordeel: er is geen noodzaak tot het doorvoeren van correcties en/of corrigerende maatregelen.

De rest van de doelstellingen is voor zover behaald en afgesloten.

Externe audit:

- Op 19 oktober 2016 is er een controle audit en rapport opgesteld door Aris Weterings Lead auditor ISO 9001, VCA en CO₂- prestatieladder TUV Nederland. Dit was een controle audit voor niveau 3.
- Op 21 februari 2017 is er een implementatie onderzoek en controle audit geweest door Frank van den Beek en Sjaak Lemmers, beide auditor voor de CO₂- prestatieladder NCK Nederland. Dit was een certificatie audit voor ambitieniveau 3.
- Op 5 februari 2018 is er een implementatie onderzoek en controle audit geweest door Fred Nieskens, auditor voor de CO₂- prestatieladder NCK Nederland. Dit was een certificatie audit voor ambitieniveau 3.
- Op 15 februari 2019 is er een implementatie onderzoek en controle audit geweest door Merel van de Geer, auditor voor de CO₂- prestatieladder NCK Nederland. Dit was een certificatie audit voor ambitieniveau 3.

De uitvoering en registratie van CO₂ is op orde.: OK.

Voldoen aan eisen / aanbevelingen / verbeteringen (doeltreffendheid):

- Vooralsnog geen verdere structurele verbeterpunten.

Analyse eerder gepubliceerde reductiedoelstellingen:

- Zie resultaten / analyse van de uitgevoerde interne audit.

Aldus beoordeeld en opgesteld door de directie op 30 maart 2020

J. van Breda
(handtekening)